



NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Trešdiena, 1997. gada 12. februāris

• Nr. 12 (6729)

PREIĻU PILSĒTAS DOME

6. februārī notika Preiļu pilsētas domes sēde.

Informāciju par pašvaldības uzņēmuma «Siltums» pašreizējo ekonomisko stāvokli sniedza tā direktors Aivars Pizelis. Piedalījās arī uzņēmuma galvenais inženieris Vladimirs Ivanovs, kurš sniedza paskaidrojumu par «Lauktechnikas» mikrorajona iedzīvotāju sūdzību.

Aivars Pizelis sacīja — sakarā ar to, ka karstais ūdens līdz šim tika padots trīs dienas nedēļā, radijs liels mazuta pārtēriņš. Noteiktā samaksa par karstā ūdeni nesedzot izdevumus, jo karstā ūdens pārtēriņš esot lielāks nekā plānots. Situāciju pasliktinot lielais parādnieku skaits. Viņš arī teica, ka iepirkta mazuta līdz apkures sezonas beigām nepietiks un piedāvāja pieņemt lēmumu pārtraukt karstā ūdens padevi. Dome šo priekšlikumu neatbalstīja, jo par to nobalsoja tikai četri deputāti, bet nolēma samazināt karstā ūdens padeves dienu skaitu no trim uz divām dienām — sestdienā un svētdienā.

Dome nolēma izīrēt zemi individuālajam uzņēmumam «Stūrakmens» (Ivars Podnieks), lai Brīvības ielas galā (netālu no SCO) izbūvētu modernu degvielas uzpildes staciju.

Dome atcēla iepriekšējā sēdē pieņemto lēmumu par mācību maksas palielināšanu Preiļu bērnu mūzikas skolā. Līdz šī mācību gada beigām vecāki maksās tikpat, cik līdz šim.

Dome pasludināja bērnu darzā «Auseklītis» likvidāciju, sākot ar šī gada 1. jūniju. Bērni tiks pārvietoti uz citiem pilsētas bērnu darzkiem. Šajā bērnu darzā turpmāk netiks izvietotas arī Preiļu 2. vidusskolas mācību klases.

Deputāti nobalsoja par to, ka Preiļu arodskolā šogad netiks izsludināta audzēkņu uzņemšana no budžeta finansējamās grupās.

Dome nolēma ar 17. februāri pārtraukt ielu apgaismošanu.

Dome pieņēma lēmumu no budžeta 1997. gadā sociālajiem mērķiem iedalīt Ls 20000: vecu un vientuļu cilvēku mājas aprūpei; atlīdzībai bezdarbniekiem, ar kuriem jau ir noslēgts darba apmaksas līgums; pabalstiem bērnu gadījumos; vienreizējiem pabalstiem ārkārtējos gadījumos. Nav plānotas dotācijas dzīvokļu īres apmaksas pabalstiem.

Dome apstiprināja Preiļu pilsētas domes budžetu 1997. gadam.

A.Ījina

Preiļu pilsētas domes budžets 1997. gadā (Ls) leņģumi

| | |
|----------------------------------|--------|
| 1. Ienākuma nodoklis | 410478 |
| 2. Zemes nodoklis | 20000 |
| 3. Īpašuma nodoklis | 10980 |
| 4. Pašvaldības īpašumu noma | 14000 |
| 5. Valsts nodevas | 5000 |
| 6. Maksas pakalpojumi | 2000 |
| 7. Savstarpējie norēķini | 19000 |
| 8. Dotācija | 92601 |
| 9. Kases līdzekļi uz 01.01.1997. | 6315 |
| leņģumi kopā | 580374 |

Izdevumi

| | |
|--|--------|
| 1. Tautsaimniecība — ielu apgaismojums | 19000 |
| — ielu uzturēšana | 3800 |
| 2. Kultūra un sports | 15200 |
| — bērnu bibliotēka | 16053 |
| — rajona bibliotēka | 7053 |
| — kultūras nams, sporta pasākumi | 5000 |
| 3. Izglītība | 4000 |
| — Preiļu 1. pamatskola | 365514 |
| — Preiļu 2. vidusskola | 66500 |
| — Valsts ģimnāzija | 65550 |
| — arodskola | 61750 |
| — bērnu darzi | 20900 |
| — jauniešu centrs | 127612 |
| — jauno tehniku stacija | 7052 |
| — mūzikas skola | 5415 |
| 4. Municipālā policija | 10735 |
| 5. Pārvaldes iestādes — dome | 10404 |
| — dzimtsarakstu nodaļa | 58070 |
| 6. Bāriņtiesa | 49560 |
| 7. Apmaksa deputātiem un komisijām | 8510 |
| 8. Sociālā nodrošināšana | 1530 |
| 9. Vēlēšanu komisija | 7129 |
| 10. Zemes noma | 20000 |
| 11. Savstarpējie norēķini | 2000 |
| 12. Iepriekšējo gadu budžeta deficīts | 3000 |
| 13. Kases apgrozāmie līdzekļi | 1500 |
| Izdevumi kopā | 74874 |
| | 1300 |
| | 580374 |

Līvānu pašvaldība lūdz Saeimas atbalstu bezdarba problēmas risināšanā

LR Saeimas Sociālo un darba lietu komisijai un LR Saeimas Latgales deputātu grupai šī gada 6. februārī Līvānu pilsētas dome ir adresējusi vēstuli ar atkārtotu ierosinājumu izskatīt iespēju veikt sekojošas izmaiņas likumdošanā: paredzēt sociālos pabalstus minimālās algas apmērā vismaz 6 mēnešus katrā kalendārā gadā ilgstošajiem bezdarbniekiem, kuri strādā sabiedrisko darbus pašvaldības teritorijas labiekārtošanā; likumā «Par obligāto sociālo apdrošināšanu bezdarba gadījumā» iekļaut līdzīgu normu kā likumā «Par nodarbinātību», paredzot bezdarbnieka pabalsta saņemšanas termiņa pagarinājumu līdz 6 mēnešiem pēc pabalsta saņemšanas pamattermiņa beigām pašvaldības, kur bezdarba līmenis vairākkārt pārsniedz vidējo bezdarba līmeni valstī; likumā par pašvaldību finansu izlīdzināšanu nākamajam gadam iekļaut jaunu izlīdzināšanas kritēriju — «bezdarbnieku skaits pašvaldības teritorijā», lai aprēķinātos līdzekļus novirzītu bezdarba samazināšanas pasākumiem; samazināt ilgumu darba periodam, kas jānostrādā, lai nopelnītu bez-

darbnieka pabalstu, no 9 uz 6 mēnešiem pašvaldības ar augstu bezdarba līmeni vai pašvaldības, kurām piešķirts īpaši atbalstāma reģiona statuss.

Vēstulē uzsvērts, ka, neskatoties uz to, ka daudzas pašvaldības izstrādā ekonomiskās attīstības plānus, realizē nodarbinātības un uzņēmējdarbības veicināšanas programmas, šie pasākumi var dot atdevi tikai ilgākā laika posmā. Diemžēl šobrīd vairākos Latvijas rajonos jau ilgstoši bezdarbs pārsniedz 20% līmeni. No ilgstošajiem bezdarbniekiem tikai tai daļai, kas ir periodā no 7.-12. bezdarba mēnešiem, likums «Par nodarbinātību» šajā laikā paredz pabalsta saņemšanas termiņa pagarinājumu.

Līvānos no reģistrētajiem 1765 bezdarbniekiem (uz šī gada 31. janvāri) 1459 ietilpst ilgstošo bezdarbnieku kategorijā, tai skaitā bez darba no 6 līdz 12 mēnešiem ir 241 cilvēks, ilgāk par 12 mēnešiem 1218 cilvēki. Līvānos uz 1997. gada 31. janvāri reģistrēti arī 32 darba meklētāji — personas, kam šobrīd ir darbs, bet kuru tās vēlas mainīt. NVD Līvānu birojā uzskaitē pie-

ņemto bezdarbnieku skaita sadalījums atbilstoši reģistrācijas periodam, ir sekojošs:

| |
|--|
| 1992. g. 01.01.-01.07. reģistrēti 5 bezdarbnieki, 01.07.-31.12. — 116; |
| 1993. g. 01.01.-01.07. — 217, 01.07.-31.12. — 198; |
| 1994. g. 01.01.-01.07. — 104, 01.07.-31.12. — 169; |
| 1995. g. 01.01.-01.07. — 155, 01.07.-31.12. — 184; |
| 1996. g. 01.01.-01.07. — 279, 01.07.-31.12. — 322; |
| 1997. g. 01.01.-31.01. — 43. |

Īpaši smagi materiālie apstākļi ir bezdarbniekiem pirmspensijas vecumā un vecākiem nepilnajās ģimenēs ar vairākiem bērniem. Diemžēl ierobežotie pašvaldību budžeta līdzekļi nav pietiekami, lai nodrošinātu ilgstošos bezdarbniekus ar iztikas līdzekļiem. Tādā līmenī, kā pašreiz, bezdarba problēmu vairs nevar atrisināt vienas pašvaldības ietvaros, ir nepieciešams pasākumu komplekss visas Latvijas mērogā un reāls atbalsts no valdības puses.

Daina Kursīte

Naudas deficīts Līvānu domes budžetā

1996. gads Līvānu pašvaldībai noslēdzās ar minus zīmi, jo netika ieskaitīta plānotā iedzīvotāju ienākuma nodokļa summa (Ls 17 tūkst.) pilsētas budžetā no valsts. Līvānu pašvaldība pagājušajā gadā ir iztērējusi tik līdzekļu, cik budžetā ienākuši, arī parādā nevienam nav palikusi. Bet 1997. gada janvārī domes budžetā atkal nav ieskaitīti plānotie Ls 17 tūkst. — daļa dotācijas no pašvaldību izlīdzināšanas fonda un daļa iedzīvotāju ienākuma nodokļa summas. Tādēļ pamatā ir apmaksātas tikai algas pašvaldības iestāžu darbiniekiem, bet nav segti iestāžu saimnieciskie izdevumi un par domes algotajiem darbiniekiem nav pārskaitīti arī sociālais nodoklis sociālās apdrošināšanas pārvaldei.

Līvānu pilsētas mērs V.Gercāns uzskata, ka situāciju vēl vairāk sarežģī arī tas, ka valdība joprojām nav apstiprinājusi kārtību, kādā jāiekasē zemes nodoklis, šī iemesla dēļ kavējas arī pašvaldības budžeta apstiprināšana. Tiek prognozēts, ka pilsētas zemes nodokļa apmērs varētu samazināties, bet laukos pieaugt, tādējādi katrs to traktēs pēc sava izdevīguma. Prognoze no Finanšu ministrijas ir tāda, ka var notikt arī dotāciju pārdale par labu pilsētām.

Tas, ka izmaiņas tiek veiktas laikā, kad sācies jaunais budžeta gads, un bez pašvaldību ziņas, par Finanšu ministrijas darbu neko labu neliecina, — uzskata Līvānu pašvaldības vadītājs.

Daina Kursīte

Pirmsvēlēšanu informācija no pasu dienesta

Lai novērstu situāciju, ka Latvijas Republikas pilsoņiem tiktu liegta iespēja piedalīties pašvaldību vēlēšanās tikai tādēļ, ka viņu pases atrodas PID rajona nodaļā sakarā ar apmaiņu, Pilsonības un imigrācijas departamenta rajona nodaļas pasu dienests informē, ka no 24. februāra līdz 7. martam

vecā parauga pases apmaiņai pret Latvijas Republikas pasēm nepieņems.

Visiem, kas pases apmaiņai iesnieguši šogad vai pat pagājušajā gadā, jaunās LR pilsoņu pases jāņem līdz vēlēšanu dienai, tas ir, 9. martam.

L.Kirillova



MĒS LASĀM «NOVADNIEKU». BET JŪS?

Laikrakstu «Novadnieks» martam un turpmākajiem mēnešiem var pasūtīt līdz šī gada 20. februārim!

Piebilde publikācijai «Saeimas vēlēšanas» mazpilsētas stilā»

Atsaucoties uz šī gada 8. februārī «Novadniekā» publicēto rakstu, BO SIA «Līvānu TV» direktors Jāzeps Brencis vēlējas darīt zināmu, ka, neskatoties uz viņa kandidēšanu vēlēšanu apvienības «Līvāni» sarakstā, nekādas privilēģijas attiecībā uz raidlaika izmantošanu Līvānu TV šai apvienībai netiek piešķirtas (kā daži, «lasot starp rindām», varētu kļūdaini saprast). J.Brencis apgalvoja, ka vēlēšanu apvienība «Līvāni», tāpat kā visas pārējās apvienības, ja tās vēlēšies sevi reklamēt Līvānu televīzijā, maksās noteiktu summu par priekšvēlēšanu aģitācijai aizņemto raidlaiku: deputātu kandidātu uzstāšanās ieraksts — 1 minūte Ls 5, par katru nākošo minūti Ls 2,60; tiešais ētera laiks bez žurnālista — pirmās 10 minūtes Ls 50, par katru nākošo minūti Ls 3,80; tiešais ētera laiks ar žurnālistu — pirmās 10 minūtes Ls 70, par katru nākošo minūti Ls 4; videofilmas vai reklāmas izgatavošana — 1 minūte Ls 25, par katru nākošo minūti Ls 18; video materiālu demonstrēšana — 1 minūte Ls 5, par katru nākošo minūti Ls 2.

No savas puses es visām vēlēšanu apvienībām ieteiktu «pacelties pāri» provinciālo intrigu līmenim un netērēt savu laiku un enerģiju, meklējot zemtekstus vienam otra sarakstos (kā tas jau šobrīd notiek) un publikācijās presē (jo visbiežāk zemtekstu tur nemaz nav), bet gan vairāk reklamēt tieši savu profesionālo pieredzi un intelektu, tādējādi parādot sava saraksta prioritātes. Pavisam izcili būtu, ja vēlēšanu apvienības savā priekšvēlēšanu aģitācijā runātu arī par savu solījumu finansiālo segumu, citādi rūpes par iedzīvotāju labklājību var palikt tikai priekšvēlēšanu programmās «uz papīra».

Daina Kursīte

Lauksaimniecības konsultāciju biroju turpmāk vadīs Silvija Dreijere

«Novadnieks» jau ziņoja, ka ir izsludināts konkurss rajona lauksaimniecības konsultāciju biroja vadītāja amatam. No 13 kandidātiem konkursa komisija izvēlējās Silviju Dreijeri. Viņa beigusi Latvijas Lauksaimniecības universitāti, līdz šim strādājusi zemnieku saimniecībā Galēnu pagastā, vada Zemnieku federācijas rajona organizāciju.

A.Ījina



◆ Uz vienu no jaunrades nama sarīkojumiem uzaicināti pilsētas mazie invalīdi.

◆ Uzstājas ritmikas grupa.

Līvānu bērnu interesēs

Radīt visus nepieciešamos apstākļus bērnu sekmīgai attīstībai, kā arī sagatavot viņus tālākai dzīvei, ir jābūt katra pieauguša cilvēka aicinājumam. Pirms vairākiem gadiem finanšu grūtību dēļ daudzviet tika slēgtas ārpuskolas iestādes, tādējādi bērnu un pusaudžu lielai daļai atņemot iespēju iesaistīties viņus interesējošās nodarbībās. Šai nepārdomātajai rīcībai šobrīd jau ir jūtamas sekas.

Līvānu bērnu un jauniešu centrā mācību gada sākumā viesojās Izglītības un zinātnes ministrijas jaunatnes lietu departamenta direktore Ilona Bergmane. Viņa iepazīnās ar darbu un atzinīgi novērtēja padarīto. Mūsu darba galvenais virziens arī turpmāk būs — veicināt māksliniecišķo jaunradi, papildināt to ar tehnisko jaunradi, pilnveidojot darbu ar pusaudžiem un jauniešiem.

Šajā mācību gadā mūsu centrā organizētos pulciņus apmeklēs vairāk nekā 600 audzēkņi vecumā no 5 līdz 18 gadiem. Namiņš Rīgas ielā sen kļuvis par šauru, tāpēc nodarbības notiek arī citu pilsētas iestāžu telpās. Uz vietas namiņā darbojas tehniskās konstruēšanas, māksliniecišķās ādas apstrādes, klūdžiņu pišanas, rokdarbu, adīšanas, tamborēšanas pulciņi. Ansambļi «Cālis», popgrupa, dramatisks un estētikas

pulciņi darbojas namiņa zālē noteiktā laikā.

Tautas deju pulciņš un ritmikas grupa darbojas pilsētas sporta kluba spoguļzālē. Līvānu 2. vidusskolas internāta telpās septembrī darbu uzsāka tehniskās konstruēšanas, šūšanas, modelēšanas un vizuālās mākslas pulciņi. Divas estētikas pulciņa grupas darbojas kultūras namā, šeit notiek arī mūsu kopējie pulciņu pasākumi. Daļa mūsu pulciņu strādā Līvānu 1. vidusskolā, Laimiņas un Pastariņa skolās.

Bijušajās siltumtīklu kantora telpās apmetušies jaunie floristi, tūristi, tur tiek veidotas dekoratīvās svēcītes. Par sapratni un atbalstu, iznomājot telpas, jāpateicas šo iestāžu vadītājiem.

Pulciņu skolotāju individuālā pieeja darbam spēj apmierināt ikviena audzēkņa intereses, kas vēlas tās papildināt. Visu mācību gadu pulciņu skolotāji strādā ar degsmi, sirds siltumu, izdomu, atdevi un pacietību. Vislielākais gandarījums ir tad, kad skolotājs redz sava darba ieguldījumu.

Nu jau aprit pieci gadi, kopš bērnu vokālā ansambļa «Cālis» darbu sekmīgi vada skolotāja Skaidrīte Bulmeistare. Kolektīvs koncertē, piedalās festivālos un konkursos, ir republikas skolēnu muzikālā televīzijas konkursa otrās pakāpes laureāts. Aizvadītajā



gadā «Cālis» piedalījās Latgales bērnu jaunrades festivālā «Saulis lietus Latgalē» Ludzā. Lielākā daļa no ansambļa jaunākās grupas dalībniekiem katru gadu piedalās Līvānu konkursā «Cālis» un gūst panākumus rajona mazo dziedātāju konkursā. Līvānu «cāļi» aizvadītajos gados nokļuvuši pat līdz finālam Rīgā. Tas ir skolotājas Skaidrītes Bulmeistares neatlaidīgā darba rezultāts. Ir ne tikai darbs, mēģinājumi, bet arī jauki atpūtas brīži kopā ar vecākiem un vecvecākiem. Kā balvu par radošo darbību aizvadītajā gadā ansamblis saņēma ielūgumu uz vienu no festivāla «Saulis zaķis» koncertiem, kas notika Zaķusalas televīzijas studijā. Jau vairākus gadus pēc kārtas sarīkojuma deju pulciņa pārstāvji kopā ar skolotāju Kristīni Bolotovu piedalās konkursā «Mazā burā», kas notiek Zilupē. Sākumā gan kā vērotāji, bet šogad nolēma dejot paši. Mēģinājums bija veiksmīgs, jo viens no vecākās grupas pāriem ierindojas otrajā vietā, bet mazie dejotāji ieguva piekto vietu. Nākošā mācību gada sākumā iecerēts organizēt sarīkojuma deju konkursu Līvānos.

Veiksmīgi sevi piesaka jaunās grupas, kas darbojas kopš septembra — popgrupa (skolotājs Jānis Rudzītis), ritma grupa (skolotāja Lilita Vaivode). Šīs grupas piedalījās popgrupu festivālā «Baltā kaza» Jelgavā sestdien. Cerīgi raugāties uz jauno folkloras kopu, ko uzņēmusies vadīt skolotāja Ilona Balaško. Tautas deju pulciņus «Smaidīņš» un «Saulīte» vada skolotāja Irēna Viļčinska. Ikvienā pasākumā visus priecē mazo dejojēju raitais dejas solis.

Mūsu lielākās rūpes ir jaunrades centra telpu un tā ārienes labiekārtošana, pulciņu materiālās bāzes pilnveidošana, tēpu un aparatūras iegāde, tekošais jūms. Vairāk jāpievēršas pusaudžu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējām pilsētā, kā arī bērnu invalīdu problēmām.

Esam pateicīgi par atbalstu dažādu pasākumu organizēšanā pilsētas domei, saprotošajiem pilsētas uzņēmējiem. Priecājamies, ka mūsu darbu augstu vērtē vecāki, ciemiņi, kas viesojušies namiņā.

V.Poikāne,
Līvānu bērnu un jauniešu
centra direktore

Kamēr pieaugušie gudro, negadījumos cieš bērni

6. februārī pulksten 13.30 Preiļos uz Daugavpils un Talsu ielas krustojuma pie Preiļu 1. pamatskolas vieglā automašīna Opel Ascona, kuru vadīja Georgijs Ivanovs, notrieca trīs šīs skolas pirmās klases audzēknes.

Kā redakcijai paskaidroja ceļu policijas darbinieki, notiek negadījuma izmeklēšana, lietas materiāli tiks nosūtīti uz ekspertīzi. Iespējams, ka tiks ierosināta krimināllieta.

Preiļu slimnīcas ķirurģijas nodaļā ievietotas divas no negadījumā cietušajām meitenēm, jo trešā guvusi tikai ķermeņa sasitumus un pēc pārbaudes palaišta mājās. Arste Daina Pliča informēja, ka cietusi E.O. guvusi smadzeņu satricinājumu, bet E.P. labā augšstilba lūzumu. Meitenei paredzama operācija.

D.Pliča teica:

— Es neuzņemos soģa lomu, kas šajā negadījumā bija vainīgs. Taču uztrauc kas cits. Šī mācību gada laikā uz krustojuma pie skolas notikusi avārija ir jau otrā. Avārijas bija arī agrāk. Un nav nekādas garantijas, ka bērnu drošība tur uzlabosies.

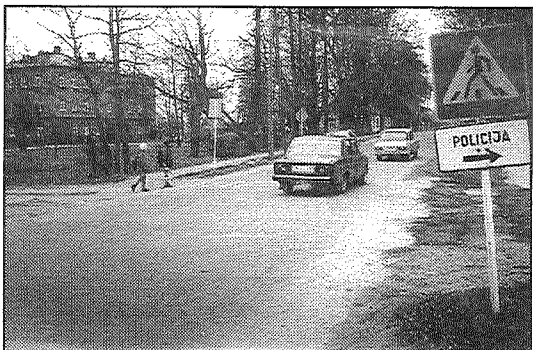
Vismaz tajās stundās, kad bērni dodas uz skolu un no skolas mājās, krustojumā gan varētu dežurēt ceļu policijas darbinieki.

Savu viedokli par notikušo lūzumu izteikt CSDD ceļu uzraudzības un informācijas inspektoram V.Ruskulim:

— Mūsu priekšlikums ir krustojumā uzstādīt luksoforu. Tikai viens jautājums — kas par to maksās? Pilsētas dome atsakās palīdzēt, jo naudas neesot. Tas patiesībā ir ļoti dārgs prieks, jo būs jāveic arī zemes darbi, uzstādīšana.

Taču visnepatīkamākais ir tas, ka neveidojas normālas, saprotošas un savstarpējas cieņas pilnas attiecības starp gājējiem, transporta līdzekļu vadītājiem. Un tiem pa vidu vēl ceļu policijas darbinieki.

Bieži vien automobiļu vadītāji pa pilsētas ielām brauc nevis ar pieļaujamo piecdesmit kilometru ātrumu stundā, bet uz pusi ātrāk. Kaut arī Preiļu 1. pamatskola ir viena no tām mācību iestādēm rajonā, kur bērniem



satiksmes noteikumus māca visai nopietni, acīmredzot, arī tā ir par maz.

Preiļu 1. pamatskolas direktora A.Adamoviča viedoklis:

— Rudens pusē jau pēc pirmās satiksmes negadījuma pie mūsu skolas vecāku kopsapulcē runājām par šo jautājumu. Bērnu vecāki ir ļoti norūpējušies par savu lolojumu veselību un dzīvību uzzinot par to, ka uzstādīt luksoforu ir mazas cerības. Arī kāda no mūsu skolas pedagogiem izteikto priekšlikumu par paaugstinājuma izveidošanu uz ielas braucamās daļas abos virzienos gudri vīri noraidīja, sak, Latvijā nekas tāds netiek praktizēts. Nekas cits neatliek — pats zvaniņu uz Rīgu, skaidrošu, kādu milzu naudu tad maksā luksofors. Esmu jau sagatavojis iesniegumu pilsētas domei ar lūgumu piešķirt naudu. Ja citādi netiks galā, meklēsim sponsorus.

Ja kāds mums grib pārņemt to, ka skolā nemāca satiksmes noteikumus, tad varu galvot, ka tā vis nav. Satiksmes noteikumus bērni mācās. Bet tāpēc jau viņi ir bērni, ka stundā apgūtais pēc mirkļa var izkūpēt no galvas, ja ielas otrā pusē stāv biedrs un gaida.

Tā nu sanāk, ka uz krustojuma, kur pārdesmit metrus tālāk atrodas policija, vairākas reizes gadā negadījumos cieš bērni. Un vainojami ir tikai pieaugušie — par to, ka ir vienaldzīgi. Vienaldzīgi līdz brīdim, kamēr nelāme neskar viņus pašus. Var jau, protams, filozofēt par naudas trūkumu, par cieņas trūkumu starp vadītājiem un gājējiem un daudz ko citu. Tikai cietušajiem bērniem un viņu vecākiem no tā labāk nepaliks.

Un vēl maza piebilde — ceļu policijā ir pietiekami labi ekipēti vīri, kuri pārāk daudz laika pavadā telpās. Nezinu, vai tas sekmē cieņas pilnu attiecību vairošanu starp satiksmes dalībniekiem...

Visbeidzot, kāpēc attēlā redzamās ceļazīmes vietā nav zīme, kas brīdina par skolas un bērnu tuvumu?

L.Kirillova

Pašdarbnieku vakars Jersikā

Pagastu kopīgās naudas maciņi ir visai plāni, neiznāk šim un tam, nākas atteikties arī no pašdarbības pulciņu vadītāju algošanas. Arī Jersikas pagastā par vairākiem pulciņiem var runāt tikai pagātnes formā — bija. Bet — kādi tie bija, ko darīja, — varēja uzzināt aizpagājušajā sestdienā notikušajā pašdarbnieku vakarā Jersikas kultūras namā.

Vispirms vietējā avīzītē parādījās aicinājums uz balli. Interesi izrādīja pat tie ļaudis, kuri pulciņos darbojās sešdesmito gadu vidū. Pats vecākais pagasta pulciņš — pūtēju orķestris, kas bija populārs, to vadīja nu jau aizsaulē aizgājušais Jānis Bikauņnieks. Vecie vīri vēl tagad pa laikam uzspēlē, ja viņus uzaicina, parasti gan — uz bērēm. Tad visu organizatorisko pusi kārtoto Anatolijs Strods. Senajos laikos pirktais taures ir cauras, veselība vienam otram no brašajiem pūtējiem arī ne visai, tomēr vairāki bija ieradušies uz pašdarbnieku sarīkojumu. Kultūras nama vadītāja Maija Vaivode savukārt nākusi pie ieceres vākt kopā pagasta pusaugu zēnus un jaunos puišus, ieinteresēt pūtēju orķestra atjaunošanai.

Nākošais periods Jersikas kultūras dzīvē bija gadi, kad kultūras namu vadīja Inta Vucina. Darbojās dažādi ansambļi, bija sagatavoti solisti, dueti, dramatisks un veco ļaužu deju kolektīvi, tie bija slavenās Jersikas kapelas aizsākuma gadi. Pastāvēja arī koris, bērnu deju kolektīvs Jersikas skolā.

Pašlaik Jersikā darbojas jauniešu deju kolektīvs, atjaunots vidējās paaudzes deju kolektīvs. Skolotāja Valentīna Lietavniece strādā ar garīgo dziesmu kopu, kas dzied

Madaliņas baznīcā dažādos svētkos. Jersika laikam ir vienīgā vieta rajonā, kur pastāv skolotāju vokālais ansamblis un kurā dzied visas Jersikas pamatskolas skolotājas. Arī šo ansambli vada Valentīna Lietavniece. Pats jaunākais kolektīvs Jersikā — deju kolektīva folkloras grupa, kas izveidota tādēļ, ka dažām dejām vajadzīga ne tikai mūzika, bet arī atbilstoša dziedāšana. Šo grupu vada Aina Putniņa.

Pašdarbnieku sarīkojumu ar uzrunu ievadīja kultūras nama direktore Maija Vaivode, Jersikas pagasta padomes priekšsēdētāja Maija Spūle, paju sabiedrības «Jersika» priekšsēdētājs Juris Škapars, reizē arī pats aktīvs pašdarbnieks. Jersikas pamatskolas audzēkņi bija sagatavojuši koncertu, bet pēc tam katra kolektīva vadītājs stāstīja par saviem pašdarbniekiem, atbildēja uz mini-intervijas jautājumiem, un kopā ar saviem pašdarbniekiem rādīja, ka vēl nav aizmirsuši — dziedāt, dejot.

Spēlē

V.A.Mocarta mūziku

Preiļu bērnu mūzikas skolā notika klavieru Latvijas mūzikas asociācijas rīkotā V.A.Mocarta mūzikas atskatotāju otrā kārtā. Piedalījās 15 labākie jaunie pianisti, kas bija noteikti konkursa pirmajā kārtā. Trīs labākie spēlētāji šajā reizē tika izvirzīti uz Mocarta mūzikas koncertfestiālu Saldū. Tie bija — Daiga Čivkule (3. kl.), Kristīne Savicka (4. kl.), Jūlija Boļšakova (5. kl.).

No Saldus preiļieši atgriezās apmierināti, tikuši laureātu godā. Pašlaik skolas audzēkņi gatavojas metāla un koka pūšamo instrumentu spēlētāju skatēm, kas februārī un martā notiks Daugavpilī.

L.Rancāne

Rajona mūzikas skolotāju aktivitātes

7. februārī Preiļu 1. pamatskolā notika kursi un seminārs rajona mūzikas skolotājiem. Šī pasākuma ietvaros Preiļu 1. pamatskolas mūzikas skolotāja Ilze Rožinska lasīja lekciju par vokālo darbu, un kolēģi varēja novērtēt arī viņas sagatavoto jauko kora stundu.

Rajona mūzikas skolotāju metodiskās apvienības vadītāja Ilona Balaško kolēģus iepazīstināja ar jaunāko informāciju skolu mūzikas dzīvē, skolotāji apsprieda mūzikas standartus un lēma par kora festiālu orga-

nizēšanu. Šī gada 18. martā plkst. 14.00 notiks kora festiāls Līvānos, kurā piedalīsies Līvānu zonas 5.-9. klašu un vidusskolas kori, kā arī zēnu kori. 21. martā Līvānos notiks visa rajona 2.-4. klašu kora festiāls, bet 30. aprīlī Aglonā sadziedāsies Preiļu puses 5.-9. klašu un vidusskolu kori. Festiālu laikā paredzēti arī kursi mūzikas skolotājiem. Savukārt 15. februārī rajona ansambļi un solisti piedalīsies Latgales novada TV konkursā «Do, re, mi» Rēzeknē.

Daina Kursīte

POLICIJAS ZIŅAS

Nelikumīga alkohola tirdzniecība

3. februārī A.Norkārkle Rožkalnu pagasta «Kalējos» nelikumīgi tirgojās ar alkoholiskajiem dzērieniem un cigaretēm. Sastādīts administratīvais protokols.

4. februārī piekerta tirgojot kandžu Rušonas pagasta «Kastīres» iedzīvotāja I.Dedenko. Tajā pašā dienā Vārkavas pagasta «Ančkinos» V.Meļņikovs — tirgoja ar alkoholu un cigaretēm bez marķējuma un pavadzīmēm. Abos gadījumos sastādīti administratīvie protokoli.

5. februārī konstatēts, ka Preiļu pagasta «Liču» iedzīvotājs V.Mironovs nelikumīgi pārdod alkoholiskos dzērienus. Arī šajā gadījumā sastādīts administratīvais protokols.

Nelikumīga ieroču glabāšana

3. februārī tika konstatēts, ka I.Komars no Aglonas pagasta, J.Upenieks no Preiļu pagasta, J.Madelāns no Saunas pagasta, A.Maslobojevs no Riebiņu pagasta, J.Kompadracis no Riebiņu pagasta, J.Mežinskis no Preiļiem un V.Pastars no Riebiņu pagasta glabā ieročus ar izbeigušos atļaujas termiņu. Visiem sastādīti administratīvie protokoli un nāksies maksāt soda naudu.

Zādzības

Naktī no 3. uz 4. februārī no SIA «Taura-Eikša» kantora telpām izdarīta sadzīves priekšmetu zādzība. Radušies materiālie zaudējumi 700 latu apmērā. Ierosināta krimināllieta.

Naktī no 4. uz 5. februārī uzlauzta Sutu pagasta ēkas durvis. Zemes dienesta kabinetā uzlauzts metāla skapis un nozagti 184 lati. Ierosināta krimināllieta.

Tajā pašā naktī uzlauzta ieejas durvis Turku pagasta padomei un paņemtas desmit

pakas ar konfektiem, bet Rožupes pagasta padomē nozagts televizors, videomagneto-fons, dators. Abos gadījumos notiek izmeklēšana.

4. februārī konstatēta ielausšanās individuālajā uzņēmumā «Elvita» Preiļos. Pazu-duši pārtikas produkti. Ierosināta krimināllieta.

Avārijas

5. februārī M.Kuzmins ar automašīnu IŽ 21251 Līvānos uz Rīgas ielas neizvēlējās pareizo braukšanas ātrumu, tāpēc bremsējot nevarēja savaldīt automašīnas stūri un ietriecās stabā. Bojāts transporta līdzeklis. Sastādīts administratīvais protokols.

6. februārī Preiļos uz Daugavpils ielas G.Ivanovs notrieca trīs skolnieces, kuras ar traumām tika nogādātas Preiļu slimnīcā. Ierosināta krimināllieta.

Skandāli

4. februārī Vārkavas pagastā «Ančkinos» Sevastjanovs skandalēja ar sievu.

6. februārī huligāniskas darbības kafejnīcā «Kronis» izdarīja V.Stūrīšs. Sastādīts administratīvais protokols.

7. februārī alkohola reibumā ģimenes skandālus sarīkoja «pazīstamā» preiļiete L.Garšneka un P.Usars no Jersikas pagasta. Abos gadījumos sastādīti administratīvie protokoli.

Vēl 7. februārī ar galvas traumu Preiļu slimnīcā nogādāta Vārkavas pagasta iedzīvotāja M.Vaivode. Vainīgais zināms.

8. februārī alkohola reibumā ģimenes skandālu Līvānos sarīkoja S.Lukjanovs un I.Sergejevs Aglonas pagasta «Terehovā». Sastādīti administratīvie protokoli.

9. februārī Aglonas pagasta «Ezerukinos» mājās dzērumā skandalēja A.Ancverīšs. Arī šajā gadījumā sastādīts administratīvais protokols.

Sludinājumi un reklāma 22305

Pārdod

gumijas riteņus zirga ratiem. Tel. 55625; ***

jaunus ledusskapjus, garantija 1 gads. Tel. 21268; ***

2-istabu dzīvokli Jēkabpilī, 5. stāvs, 59 m², Ls 350. Zvanīt 15440; ***

māju Līvānos. Tel. 43530; ***

māju Stabulnieku pag. Tel. 59200; ***

miglotājus (400, 500 l, Polija). Tel. 65147; ***

grūsnu teli. Tel. 24129; ***

grūsnu ķēvi (10 gadi). Tel. 39582; ***

kviešus, miežus. Tel. 32240; ***

miglotājus, 300 l, Ls 295, 400 l, Ls 320, un minerālmēslu izkļiedētājus. Tāl. 48546 rītos, vakaros.

Pērk

un pārdod privatizācijas sertifikātus Līvānos, universālveikala grāmatu nodaļā. Tāl. 43688; ***

T-75 lāpstu un šļūci. Tel. 39582; ***

motociklu IŽ-Planeta ar blakusvāģi. Tāl. 15452; ***

gaļu. Tāl. 22807; ***

gaļu. Tāl. 55743; ***

gaļu, noformē uz subsīdijām. Zvanīt 58564, 58469, 58626; ***

gaļu. Tel. 21898; ***

gaļu, savi kāvēji. Tāl. 24474; ***

SK-5 rezerves daļas vai maina. Tel. 32240.

Dažādi

Ģimene irē dzīvokli Preiļos. Tel. 23002 vakaros.

Pērk un pārdod privatizācijas sertifikātus Preiļu pilsētas domē, tālr. 21075, Līvānos, Rīgas ielā 112 (Līvānu TV), tālr. 42889.

VZD Preiļu rajona nodaļas Nekustamā īpašuma vērtēšanas birojs (bijušais inventarizācijas birojs) pieņem apmeklētājus jaunās telpās Preiļos, Liepājas ielā 46 (pirts kompleksa 2. stāvā), otrdienās, trešdienās, piektdienās no 9 līdz 14.30. Tālrunis 22459.

Pērk privatizācijas sertifikātus par visaugstākajām cenām Preiļos, Brīvības ielā 1, 2. stāvā katru darbdien no 9 līdz 15. Tel. 22700.

DPS «Saimnieks» Preiļu rajona nodaļa, gatavojoties Preiļu pilsētas domes vēlēšanām, lūdz pilsētas iedzīvotājus rakstiski izteikt savas domas par Preiļu pilsētas domes deputātu kandidātiem un to sarakstiem. Jūsu domas un priekšlikumi tiks publicēti avīzē. Garantējam anonimitāti tiem, kuri to vēlēšies. Vēstules sūtīt pēc adreses: Preiļu rajons, Riebiņu pagasts, LV 5326. Paju sabiedrība agrofirma «Turība».

Tautas kustības Latvijai (Zigerista partijas) deputāti būs Līvānos piektdien, 14. februārī. Viņi uzklaušīs jūsu individuāli 1. vidusskolas zālē (Rīgas ielā 101) no plkst. 14.00 līdz 16.00.

Ja jūs satrauc zemās pensijas, medicīnas un sociālās aprūpes katastrofālais stāvoklis, tad aprunājieties ar Saeimas Latgales deputātiem JANĪNU KUŠNERI un KARLI CERĀNU.

Izsmelošas atbildes par notiekošo rūpniecības sabrukumu un pieaugošo bezdarbu jums sniegs Saeimas Budžeta un finansu (nodokļu) komisijas deputāts ELMĀRS ZELGALVIS.

Ja jums nepieciešamas konsultācijas darba likumdošanas, civiltiesību un mantojuma jautājumos, tad tieši jūs gaidīs Saeimas deputāts JĀNIS MAULIŅŠ un jurists ALFREDS CIRCENIS.

Tie, kuri griezušies Joahima Zigerista «Rūpju birojā» pēc palīdzības, varēs to saņemt ar biroja vadītāja RAIMONDA OZOLA starpniecību.

Iedzīvotāju sūdzības un ierosinājumus uzklaušīs Saeimas frakcijas «Latvijai» priekšsēdētājs ODISEJS KOSTANDA.

Plkst. 16.00 kopējā tikšanās, diskusijas un pārrunas.

Aicināti visi interesenti.

Pārdos baltas dēļējvīstas (Ls 1,30) no Madonas 15. februārī Aglonā 9.00, Rušonā 9.20, Baškos 9.30, Kastīrē 9.40, Jasmuižā 10.10, Preiļos 10.40, Ančkinos 11.20, Klaparos 11.30, Vārkavā 11.40, Rimicānos 12.00, Vanagos 12.30, Rožupē 12.40, Līvānos 13.10, Riebiņos 14.10, Stabulniekos 14.30, Galēnos 14.50.

Firma lēti piedāvā dažādas mēbeles (no Polijas) pēc katalogiem ar pavasara nocenojumu. Firma atrodas Līvānu tirgū «Viktors-I», tel. 42555, firmas pārstāvji Preiļos veikalā «Livengoft», tel. 23507, Aglonā veikalā «Vabolite», tel. 15460, Jēkabpilī tel. 35765, Ogrē tel. 47361, Tukumā tel. 29558, Ludzā tel. 25071, Rīgā tel. 564765.

Sakarā ar pagasta īpašumā esošā Cirišu HES atjaunošanu konkurss kārtībā aicinām darbā Aglonas pagasta padomes pilnvaroto. Prasības — augstākā ekonomiskā vai enerģotekhniskā izglītība, zināšanas angļu vai vācu valodā, darba pieredze vadošajā darbā, zināšanas energoietilpīgu projektu novērtēšanā. Pieteikties līdz šī gada 25. februārim. **Tel. 15338.**

SIA «Remontnieks» pārdod KEMIRA minerālmēslus: NPK-19-8-8, NPK-10-4-17; amonija salpetri, kālija hlorīdu, granulo to superfosfātu. **Tāl. 65147.**

Rokām, kuras vienmēr prata Tik daudz laba padarīt, Atpūtu ļauj vēlēt viņam, Ļauj tām paldies pasacīt.

J.Sirmbārdis
Izsakām dziļu līdzjūtību piederīgajiem, mūsu ilggadējo darbinieku Staņislavu DŽERINU smiltājā izvadot.
A.s. «Preiļu siers» kolektīvs

Tipogrāfijas kolektīvs izsaka visdziļāko līdzjūtību Raisas Fjodorovas ģimenei, zaudējot tēvu un vectētiņu Harlampiju KOLESNIKOVU.

Cik darbīgas, saudzīgas bija tev rokas, Cik maiguma vārdu tev glabāja sirds...
I.Tabūne
Izsakām līdzjūtību Līlijai Ostrovskai, TĒVU smiltājā izvadot.
Sekcijas kaimiņi

Bet dienas skrien. Un vēji aizlauž spārnus
Ar vienu vēzienu, kam salnas raksts,
Ar bērzu šalkām sēru ziņu pārnes:
Vairs mātes nav, vairs nav...
Izsakām līdzjūtību Anitai, Intam un Jānim Ivdriem, MĀTI un VECMĀMIŅU mūžībā aizvadot.
Galēnu skolas kolektīvs

Redaktors Pēteris Pīzelis

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018
Iespēsts SIA «Latgales drukā», Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Metiens 4900.

Par vietvārdiem

♦ Ar interesi lasīju Alfrēda Stara rakstu «Nekas nepazūd bez pēdām» («Novadnieks», 1997. g. 18. janvāris). Autors sīki iedziļinājies savas dzimtās puses vēsturē. Manas pārdomas sakņojas tikai pašas atmiņu apcirkņos. Tajās gribu dalīties ar rajona avīzes lasītājiem un kultūras darbiniekiem.

Atmodas sākumā kāds tālbraucējs šoferis brīnījās, ka Latgalē ceļmalās, izņemot autobusu pieturas, nav nekādu norāžu par apdzīvoto vietu nosaukumiem. Citādi tas esot Vidzemē un Kurzemē, tur pat māju vārdi glīti noformēti mājās iebraucamo ceļu sākumā. Tas tiesa. Mani patīkami pārsteidza Selgas apkārtnē vērotais. Glītiem burtiem kokā iegriezti māju nosaukumi: «Ozoli», «Liepiņas», «Priedkalns» u.c. Acīmredzot, tā šīs mājas sauca pirms kolhozu laikiem. Daudzas no tām arī saglabājušas sava laika arhitektūru.

Kā ir pie mums? Mēs, trešie tēva dēli un pelnrušķītes, sapņojot par Stikla kalnu un bagāto princi, steigā vien metam nost visu veco. Tā tika pārdēvēti pagasti (agrākās ciema padomes), skolas, apdzīvotās vietas. Sīļu skola kļuva par Rožupes skolu, kaut tā atrodas pie Dubnas upes. Manas dzimtās puses pagasts — daļa no lielā Kalupes pagasta — par Rožkalnu pagastu. Nezin kāpēc diezgan lēzenajai, rudens dubļos grūti izbrienamajai vietai dots puķu karalienes rozes un kalnu vārds?

Tepat, Jersikas pagastā, ir autobusu pietura «Rīts», varētu taču būt Upenieki vai Brūveri — šo apdzīvoto vietu vietvārdi.

Mana vectēva mājas sauca par «Āboliem». Šis nosaukums atrodams arī Valsts vēstures arhīva dokumentos jau mūsu gadsimta divdesmitajos gados. Apdzīvotā vieta «Izdegas» atrodas pāris kilometru garā joslā gar lielo Nīcgales mežu, to šķērsoja Vārkavas — Nīcgales lielceļš. Tagad tas pazudis. Nosaukums, laikam, radies tālab, ka te dzīvoja daudzi ienācēji no Pārdaugavas, kuri iekopa zemi, dedzinot lidumus un laužot celmus.

Bija arī citi īpatnēji vietu nosaukumi: «Olsola», «Dēļu sola», «Ūkstiņa», «Jadvigova», «Āpšu kolns», «Vingri», «Plōciņi», «Gadzāni», «Peršaki» (nezinu, vai nebija tikai vienas mājas ļaužu iesauka), «Lazdāni», «Dubenca», «Azarmaļa».

Arī Jersikas pagasta dokumentos atrodami senie vietvārdi: «Darankas», «Gospoti», «Gūmertsgrāveri», «Dimanti» u.c. Bet cik ilgi? Vai

nevajadzētu sekot mūsu «gaišo» brāļu — kurzemnieku un vidzemnieku paraugam — uzlikt ceļa rādītājus ar attiecīgā apvidus nosaukumiem?

Tajos gan daudz slavētajos, gan peltajos Ulmaņa laikos trīsdesmito gadu beigās visām saimniecībām obligāti bija vienoti noformēti māju vārdi. Mūsu pusē bija noteikta izmēra plāksnīte un stabiņš brūnā krāsā, uzraksts melniem drukas burtiem (ĀBOLI). Norādes gatavoja par personīgajiem līdzekļiem. Vai šodien to vajadzētu? Mums, latgaliešiem, ir zināmas grūtības, ievērojot valodas likumu. Trīsdesmitajos gados notika gan uzvārdu, gan vietvārdu latviskošana. Tā rezultātā mums ir Rudzētu vidusskola, bet bija — p.s. «Rudzāti». Arī LM enciklopēdijā ievietoti abi nosaukumi: «Rudzēti», «Rudzāti». Latgaliešu izrunā un rakstībā bieži sastopams gan patskanis «o», gan divskanis «uo», ko apzīmē ar «ō». Literārajā valodā latviskas cilmes vārdos ir tikai divskanis «o» («uo»). Mani šokēja Rīgas — Daugavpils šosejas malā autotieturas nosaukums «Somugole». To var lasīt divējādi: «Suomugole» vai «Somugole» (ar patskaņiem «o»). Tas ir aplams abos gadījumos, jo cēlies no vietvārda «Somugols» (ar īsajiem patskaņiem «o»), nepamatoši pieliekot galotni «e». «Olssola» (alus sala), «Plōciņi», «Āpšu kolns», «Gospoti». Kā tos rakstīt?

Mana vēlēšanās — lai vārdi, pagātnes liecinieki, atgrieztos savās vietās! Bet jūsu? Tas viss saistīts arī ar materiālajiem izdevumiem.

Skolas vāca vietvārdus, arī mūsu pamatskola daudz savākusi tādu vārdu, kurus, jau trīs gadu desmitus te dzīvojot, nezināju. Jociģi būtu, ja pie tā dažu māju pudurīša novietotu uzrakstu «Lotu miests». Tautas atmiņā tas dzīvo kā nostāsts par bagātu saimniekdēlu — dzērāju. Tas pa gabaliņam vien izpārdevis tēva atstāto saimniecību apkārtnes bezzemniekiem. Tā kā viņa uzvārds bijis Lots, radies arī nosaukums «Lotu miests».

Iespējams, rajonā ir daudz tādu divainu vietvārdu, kuri saistīti ar kādu parādību vai notikumu. Daudziem no tiem var būt dažādi vārdi. Lūk, Jersika, Gercike, Cargrada, Šlosberga (A.Stara rakstā). Tie ir kā viena tēva bērni — uzvārds Šlosberga, bet vārdi dažādi.

M.Daģe (Jersikā)
P.S. «Gaišie brāļi» — tā manā bērnībā dēvēja vairāk izglītos kurzemniekus un vidzemniekus, «gaišā puse» — Kurzeme un Vidzeme.

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759. Pasūtījuma indekss 3033.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Laikraksta «Novadnieks» redakcija».

Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,90. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

Redaktors Pēteris Pīzelis

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018
Iespēsts SIA «Latgales drukā», Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Metiens 4900.